

Polskie pogranicza w procesie przemian

spisy treści tomów 1-3

Tom 1, Wałbrzych 2008

Wprowadzenie, s. 5. **O poznawaniu i pojmowaniu pogranicza:** Zbigniew Kurcz, Przedmiot socjologii pogranicza w świetle polskich doświadczeń, s. 19-28; Maria Zielińska, Paternalizm państwowy – regionalne i społeczno-ekonomiczne uwarunkowania różnic opinii mieszkańców pogranicza i centrum, s. 29-50; Tadeusz Popławski, Wschodnie pogranicze Polski – od socjologii pogranicza do zarządzania pograniczem, s. 51-62; Zdzisław Zagórski, Nagrody, granice i pogranicza dziś (Szkiec), s. 63-82; Robert B. Woźniak, Problemy sozoglobalistyki społecznej w zarysie, s. 83-100; Grzegorz Stądniccki, Miasto jako „pogranicze kulturowe”, s. 101-114; Bogdan Gębski, Identyfikatory relatywnej przynależności do pogranicza, s. 115-124. **Sąsiedztwo – tożsamość – integracja:** Julita Makaro, Od przygranicznego do ponadgranicznego sąsiedztwa. Na przykładzie Gubina i Guben, s. 125-142; Elżbieta Smolarkiewicz, Tożsamość na pograniczach, s. 143-152; Irena Machaj, Pogranicze wschodnie a zachodnie – mechanizmy zmiany społecznej, s. 153-195; Halina Rusek, Dylematy tożsamości miasta na granicy – Cieszyn: Czeski Cieszyn, s. 196-176; Anna Królikowska, Kościół na pograniczu – refleksje na podstawie badań katedry św. Jakuba w Szczecinie, s. 177-186; Mariusz Skrzypczyk, Wybrane dylematy procesów integracyjnych na pograniczu polsko-czeskim, s. 187-202. **Demograficzne aspekty pogranicza:** Leszek Gołdyka, Pogranicze polsko-niemieckie w perspektywie demograficznej, s. 203-216; Bożena Domagała, Społeczne skutki wyludniania regionu (województwo warmińsko-mazurskie), s. 217-230. **O różnych wpływach na pogranicza: gospodarka, geopolityka, badania:** Andrzej Sakson, Transgraniczność litewsko-rosyjsko-polska, s. 231-240; Paweł Walawender, Jawne i ukryte wymiary rynku pracy pogranicza polsko-ukraińskiego województwa podkarpackiego, s. 241-254; Zdzisław J. Winnicki, „Polsko-polskie” pogranicze pomiędzy Białorusią a Litwą. Refleksje, s. 255-282; Agata Kotowska, Marian Malikowski, Ważniejsze polsko-ukraińskie konferencje naukowe (1991-2007) w zakresie historii, politologii i socjologii, s. 283-312. **Po co nam socjologia pogranicza?:** Andrzej Sakson, Zapis dyskusji panelowej, s. 313-350.

Tom 2, Wałbrzych 2011

Wprowadzenie s. 5. **W stronę teorii:** Zdzisław Zagórski, Przedmiot socjologii pogranicza w świetle polskich doświadczeń, s. 11; Urszula Swadźba, Kapitał kulturowy małych i średnich miast pogranicza społeczno-kulturowego, s. 33; Janusz T. Hryniiewicz, Pogranicze jako region ideologiczny. Przypadek Prus i polskich Kresów Wschodnich, s. 51; Bożena Domagała, Wielokulturowość na pograniczach: polityka i ideologia (na przykładzie Warmii i Mazur), s. 67; Zbigniew Kurcz, Z pogranicza na pogranicze..., z pogranicza na transgraniczne... i z powrotem? Kierunki i charakter przemian na polskich pograniczach, s. 83. **Pogranicza narodowe:** Krzysztof Malicki, Pogranicze narodowe pograniczem pamięci? Postawy wobec przeszłości na obszarach peryferyjnych III RP, s. 97; Swietłana Czerwonaja, Pogranicze litewskie (Sejny-Puńsk): problemy stare i nowe, s. 117; Stanisław Sorys, Proces odbudowy łemkowskich tradycji i obyczajów, s. 135; Andrzej Nikitorowicz, Procesy narodotwórcze na pograniczach – na przykładzie mniejszości ukraińskiej na Podlasiu, s. 147. **Na wschodzie i na zachodzie:** Tadeusz Popławski, Dynamika stosunków społeczno-politycznych na wschodniej granicy UE – wybrane zagadnienia, s. 161; Andrzej Sadowski, Przemiany na wschodnim transgraniczu Unii Europejskiej po 2004 roku ze szczególnym uwzględnieniem transgranicza polsko-białoruskiego, s. 169; Leszek Gołdyka, Demografia powiatów pogranicza polsko-niemieckiego, s. 183; Jerzy Kaczmarek, Sztuka na pograniczu polsko-niemieckim, s. 193. **W regionach:** Bogdan Gębski, Oczekiwania wobec przyszłości w zachodniopomorskiej gospodarce i szczecińskich

rodzinach. Odniesienia międzygeneracyjne, s. 209; Paweł Nowak, Zagraniczne migracje zarobkowe w świetle badań Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy, s. 235; Marcin Dębicki, Wpływy transgraniczne oddziałujące na społeczność lokalną czeskiego pogranicza, s. 261; Petr Bašek, Wybrane aspekty tożsamości regionalnej pogranicza czesko-saskiego, s. 273.

Tom 3, Wrocław 2014

Wprowadzenie, s. 7. **W stronę teorii:** Elżbieta Opłowska, Transnarodowość jako paradygmat badawczy w studiach nad pograniczem. Przyczynek do debaty, s. 23; Zbigniew Kurcz, Europeizacja i nacjonalizacja pograniczy, s. 37. Pogranicze polsko-czeskie: Halina Rusek, Czesko-polskie pogranicze na Śląsku Cieszyńskim po transformacji. Szkic socjologiczny, s. 53; František Zich, Specyfika czesko-polskiego pogranicza na ziemi hluczyńskiej, s. 77; Marcin Dębicki, Ramy funkcjonowania komunikacji kolejowej na transgraniczu polsko-czeskim, s. 81. **Na pograniczach ze wschodnimi sąsiadami:** Andrzej Sakson, Przemiany społeczne na pograniczu polsko-kaliningradzkim po wprowadzeniu małego ruchu granicznego w 2012 roku, s. 105; Krzysztof Prendecki, Euro 2012 a przygraniczne relacje polsko-ukraińskie, s. 123; Jacek Poniedziałek, Ukraińcy na Warmii i Mazurach. Reprodukowanie oswojonego pogranicza kulturowego, s. 141; Leszek Gołdyka, Region pogranicza wschodniego w świadomości studentów, s. 173. **Pogranicze z Niemcami:** Anton Sterbling, Subiektywne i obiektywne aspekty przestępczości na niemiecko-polskim pograniczu, s. 185; Kamila Dolińska, Natalia Niedźwiecka-Iwańczak, Atrakcyjność niemieckich części miast podzielných Zgorzelec-Görlitz i Gubin-Guben w percepcji zgorzelczan i gubinian, s. 199; Matthias T. Vogt, Gisela Thiele et al., Kondycja młodej sztuki w Europie Środkowej. Przypadek Görlitz-Zgorzelec, s. 217; Dorota Szaban, Krzysztof Lisowski, Polacy-Niemcy. Postawy, opinie, stereotypy w świetle badań sondażowych, s. 231; Żyvia Leszkowicz-Baczyńska, Wizerunek współczesnego Niemca w percepcji mieszkańców pogranicza zachodniego, s. 245; Maria Zielińska, Beata Trzop, W poszukiwaniu efektu pogranicza. Przeobrażenia wybranych elementów stylu życia osób 50+, s. 259; Matthias T. Vogt, Gisela Thiele et al., W poszukiwaniu efektu pogranicza. Sprawozdanie z badań dotyczących postrzegania polskiego i czeskiego sąsiedztwa przez studentów z Görlitz i Zittau, s. 283; Paulina Hojny, Koncepcja Lifelong learning w kontekście zmian politycznych, gospodarczych i demograficznych we współpracy na pograniczu polsko-czesko-niemieckim, s. 305. **Varia:** Stanisław Sorys, Wpływ Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Słowacja 2007-2013 na zachowanie kultury i tożsamości na pograniczu polsko-słowackim, s. 321; Jerzy Tutaj, Programy europejskie na pograniczach Dolnego Śląska, s. 335; Robert Przybyła, Wpływ zmiany przepisów oraz restrukturyzacji służb granicznych na funkcjonowanie Straży Granicznej jako grupy dyspozycyjnej, s. 357. Noty o autorach, s. 373.